

Linksmų šventų Kalėdų, laimingų Naujųjų metų

Lietuvos Respublikos
krašto apsaugos
ministras
Juozas Olekas

- Gimė 1955 m. spalio 30 d. Rusijoje, Krasnojarsko krašte, tremtinių šeimoje.
- 1974 m. baigė Vilkaviškio Salomėjos Nėries vidurinę mokyklą, 1980 m. – Vilniaus universitetą.
- 1980–1990 m. dirbo Vilniaus Raudonojo kryžiaus ligoninėje gydytoju, 1982–1989 m. – Vilniaus universiteto mikrochirurgijos laboratorijoje moksliniu bendradarbiu, 1987 m. apsigynė medicinos kandidato disertaciją
- 1989 m. išrinktas TSRS liaudies deputatu. Iškėlė Sąjūdį.
- 1990–1992 m. – sveikatos apsaugos ministras
- 1992–1997 m. dirbo Vilniaus universiteto plastinės chirurgijos klinikoje, greitosios pagalbos ligoninėje, „Žalgirio“ ligoninėje.
- 1994–1999 m. – Vilniaus universiteto Medicinos fakulteto asistentas, nuo 1999 m. – docentas.
- Nuo 1996 m. Lietuvos Seimo narys.
- 2003-2004 m. sveikatos apsaugos ministras, 2006-2008 m. krašto apsaugos ministras.
- 2012 m. gruodį paskirtas krašto apsaugos ministru.
- Apdovanotas Lietuvos nepriklausomybės medaliu.

Vrš. Vaidoto VASILKEVIČIAUS nuotrauka

Veiklos prioritetas – savanorių karinis mokymas

Srž. mjr. **Darius MASIULIS**
KASP vyriausiasis puskarininkis

Praejusiam „Savanorio“ numeryje ypač daug dėmesio buvo skirta savanorių kariniam mokymui. Norėčiau labiau pasigilinti į šią temą ir apžvelgti karių savanorių karinį mokymą 2012 metais. Svarbu pažymėti, kad

pagrindinis pokytis savanorių karinio mokymo srityje įvyko būtent šiais 2012-ais metais. Pradėjus reorganizuoti Butigeidžio dragūnų mokamąjį batalioną, reikėjo detalai peržvelgti vykdomus kursus, dar kartą įvertinti kai kurių kursų poreikį ir nusistatyti aiškias tolimesnes karių mokymo bei rengimo kryptis. KASP vadas plk. Romualdas Moldaris nustatė, kad karių savanorių karinis mokymas turi būti vienas iš KASP vyriausiojo puskarininkio veiklos prioritetų. Be to, KASP vadas akcentavo, kad kursų perdavimo metu, kokybės atžvilgiu, karių savanorių mokyme neturėtų atsirasti spragų. Gavus vado gaires ir nurodymus, man, kaip pajėgų vyriausiajam puskarininkui, teliko jas įgyvendinti.

Kursų perdavimo procesas prasidėjo nuo pat metų pradžios, Sausumos pajėgų Juozo Lukšos mokymo centrui perėmus specialistų, t.y. kulkosvaidininkų, granatsvaidininkų ir minosvaidininkų rengimą. Metų pradžioje startavome ir su savanorių žvalgų kursu. Iškart noriu padėkoti Mokymo centro vadovybei, mokymo skyriaus viršininkui kpt. Irmantui Petaraičiui ir kursų ekspertams, kurie nuo pradžių gilinosi į Savanorių pajėgų poreikius ir kario savanorio tarnybos specifiką, visada konstruktyviai atsižvelgė į mūsų teikiamus siūlymus. Pavyzdžiui, metų pradžioje, kulkosvaidininkų ir granatsvaidininkų rengimas vyko tik 5 dienas ir po tokio kurso kariams savanoriams būdavo suteikiamas tik tam tikros ginklo

sistemos naudotojo statusas. Tai netenkino nei rinktinių, nei KASP vadovybės, nes po tokio kurso kariui savanoriui nebūdavo galima suteikti nei specialybės kodo, nei gauti visiškai apmokyto kario atgal į rinktinę. Kam siūsti į mokymo įstaigą, jeigu tokį kursą galima surengti ir rinktinėje? Po greitų diskusijų su Mokymo centru sutarėme, kad kariai savanoriai turi dalyvauti 10 dienų pilname specialistų rengime. Iškart buvo atsižvelgta ir į tai, kad tokie kursai neturi būti pertraukiami, t.y. ne nuo pirmadienio iki penktadienio ir po laisvo savaitgalio vėl į kursą, kaip profesinės karo tarnybos kariai, bet turi vykti 10 dienų nepertaukiamai, negaišinant karių savanorių asmeninio užimtumo ir išvengiant procedūrinių sunku-

mų, šaukiant juos į tarnybą. Tai, nuo antro šių metų pusmečio, mūsų karių savanorių specialistų rengimas nebesiskiria nuo profesinės karo tarnybos karių rengimo, o tai palengvina ir KASP kuopų vadų darbą ir padeda kariams savanoriams lengviau integruotis bendrose pratybose su kitais Sausumos pajėgų vienetais. Dabar, galiu teigti, kokybės atžvilgiu pasiektas naujas lygmuo karių savanorių mokyme.

Nukelta į 3 p.

9 772029 843005

Isakymai

Apdovanojimai Lietuvos kariuomenės vadas apdovanojo medaliu „Už nuopelnus“: mjr. Vytautą Mušinskį.
Paskyrimai Mjr. Albertas Žagunis paskirtas KASP štabo G3 skyriaus viršininku.

Nori vadintis Normundo Valterio vardu

Šiaulių jaunimo mokyklos direktorė Loretą Tamulaitienę ir Prisiškėlimo rinktinės vadą plk. lt. Egidijų Budraitis Autorės nuotrauka

Neringa SAFONOVENĖ

Prisiškėlimo rinktinė
Gruodžio 14 d. Prisiškėlimo rinktinės vadas plk. lt. Egidijus Budraitis dalyvavo Šiaulių jaunimo mokyklos 10-ųjų įkūrimo metinių minėjime. Mokykla siekia būti pavadinta Normundo Valterio, Lietuvos taikdario, žuvusio Bosnijoje, vardu.

Jaunimo mokyklos 10-ies metų jubiliejus šventėje ir Normundo Valterio 40-ųjų gimimo metinių minėjime rinktinės vadas plk. lt. E. Budraitis kalbėjo apie karius, kurie tarnauja tarptautinėse operacijose, apie juos supančius pavojus, apie jų patriotizmą, atsidavimą tėvynei.

Jaunimo mokykloje mokosi apie 100 vaikų, kurie prarado mokymosi motyvaciją ar dėl kitų priežasčių nelanko bendrojo lavinimo mokyklų. Šios mokyklos pedagogai stengiasi padėti mokyklos nelankantiems vaikams

Susitikimas Nemenčinėje

Susitikime dalyvavo ir Eglė Rabziniienė su vaikais. Jos vyras taip pat tarnauja Afganistane

Adolfo Ramanausko-Vanago kovinio rengimo centre gruodžio 1 d. įvyko Provincijos atkūrimo grupės 16-osios pamainos karių artimųjų susitikimas. Jo metu susirinkusiems svečiams papasakota apie saugumo situaciją Afganistano Goro provincijoje, Čagčarane tarnaujančių karių

buities sąlygas bei Provincijos atkūrimo grupės veiklą. Susitikime dalyvavo Didžiosios Kovos savanorių rinktinės atstovai. PAG-16 karių artimieji aktyvūs ne viename mieste, jie rinkosi ne tik Nemenčinėje, bet ir gruodžio 2 d. Klaipėdoje.

„Savanorio“ inf.

Rikiuotės apžiūra

Karių savanorių problemomis domisi rinktinės vadas plk. lt. Aurelijus Motiejūnas (dešinėje) Autoriaus nuotrauka

Kpt. Kęstutis KLUNGIS

Vyčio rinktinė

Gruodžio 1-8 dienomis Vyčio rinktinėje vyko kuopų rikiuotės apžiūros. Jų metu patikrinta karių lauko ekipuotė, išvaizda, atliktos transporto priemonių vizualinės apžiūros.

Po apžiūros rinktinės vadas plk. lt. Aurelijus Motiejūnas kuopų karius supažindino su savo tarnybos eiga bei reikalavimais, kriterijais ir prioritetais. Informavo karius apie planuojamas 2013 metų užduotis ir pagrindinius kovinio rengimo renginius. Rinktinės vadas atsakė į karių savanorių užduotus klausimus. Susitikimo metu kariai savanoriai buvo pa-

skatinti medaliais ir padėkomis, taip pat įteikti aukštesni kariniai laipsniai. Kariams, sėkmingai įveikiusiems atranką į žvalgų būrį, buvo įteikti pažymėjimai.

Rinktinės vyriausiasis puskarininkis vrs. Laimutis Gasiūnas karius informavo apie galimybes tarnauti rinktinės žvalgų būryje, vykti neetatiniiais instruktoriais į Sausumos pajėgų Juozo Lukšos mokykmo centrą.

Vėliau rinktinės vadas susitiko su kuopų padalinių vadais (skyrimų ir būrių vadais bei būrininkais) ir aptarė galimybes gerinti skyrimų ir būrių kovinio rengimo kokybę bei didinti karių savanorių lankomumą.

Rinktinės vadas padėkojo ka-

riams už tarnybą, šeimų nariams už karių palaikymą ir pasveikinimą juos su artėjančiomis Kalėdomis ir Naujaisiais metais bei palinkėjo aktyviai dalyvauti kitų metų kovinio rengimo pratybose bei rinktinės renginiuose.

Pasak rinktinės vado plk. lt. Aurelijaus Motiejūno, rikiuotės apžiūros bei susitikimai su kariais buvo naudingi. Nežiūrint į tai, kad kariuomenėje galioja griežta subordinacija, kai įsakymai ir nurodymai yra perduodami, vadovaujantis vadovavimo grandine, tačiau tokių renginių metu kariai yra suteikiama proga betarpiškai išklausti aukštesnįjį vadą, o taip pat tiesiogiai išsakyti savo nuomonę ir problemas.

Mes taip šventėme

Srž. Ramūnas KEMŽYS

Dariaus ir Girėno rinktinė

Kaip ir visi daliniai, Dariaus ir Girėno rinktinė minėjo Lietuvos kariuomenės 94-ąsias įkūrimo metines.

Renginys prasidėjo mišiomis Kauno igulos bažnyčioje, kurias aukėjo kapelionas kpt. Tomas Karklys. Po mišių iškilminga ceremonija rinktinės štabe.

- Ačiū visiems savanoriams, profesinės tarnybos kariams, civiliams tarnautojams už tarnybą, gerai atliktus darbus. Noriu palinkėti sveikatos, tarpusavio supratimo, ryžto, atliekant svarbias užduotis ateityje, - sakė laikinai einantis rinktinės vado pareigas mjr. Artūras Čėpanskis.

Mjr. A. Čėpanskis rinktinės kariams bei civiliams tarnautojams už nuopelnus ir gerai atliktus darbus įteikė krašto apsaugos ministro, kariuomenės vado, Sausumos pajėgų vado, Savanorių pajėgų vado bei rinktinės vado padėkos raštus.

Taip jau sutapo, kad ceremonijos metu rinktinės kariams teko atsisveikinti su dviem kolegomis, profesinės tarnybos kariais - srž. Mantu Revzinu, 206 pėstininkų kuopos intendantu bei eil. Rimu Kelpša, ilgamečiu rinktinės vairotoju. Išeinantis į atsargą kariai priklaupė pabužiau vėliavą ir atsisveikindami su buvusiais ben-

Su rinktinės vėliava atsisveikina eil. Rimas Kelpša Autoriaus nuotrauka

dražgiais linkėjo sėkmės ir ištvermės tolimesnėje tarnyboje. Jiems mjr. A. Čėpanskis įteikė atminimo dovanas su rinktinės simbolika ir padėkas. Po iškilmingos ceremonijos rinktinės štabe, kas su paradinga uniforma, o kas uniformą pakei-

tęs į civilį kostiumą, skubėjo į Teatro klubą Kauno senamiestyje. Miniatiūrų komedija „Šeimos patarėjas“, serbų rašytojo Branislavo Nušičiaus kūrinį motyvais, vaidino aktoriai Aldona Bendoriūtė, Nerijus Gdaliauskas, Aušra Pukevičytė ir Aleksas Kazanavičius.

Su savanoriais - petys į petį

Eil. Vilius DŽIAVEČKA

„Savanorio“ korepondentas

Šiais metais balandžio pradžioje Sausumos pajėgų vyriausioju puskarininkiu paskirtas srž. mjr. Osvaldas Žurauskas per pusmetį aplankė visas Savanorių pajėgų rinktines, stebėjo mūsų kuopų pratybas, bendravo su kariais savanoriais. Kas lėmė, kad seržantas majoras nusprendė aplankyti visus KASP dalinius?

– Į Savanorių rinktines važiuoju, ne todėl, kad kažkas liepė, tai visų pirma yra mano pareiga – aplankyti Sausumos pajėgų karius ir būti kartu su jais. Iki užimant Sausumos pajėgų vyriausiojo puskarininkio pareigas visą savo tarnybos laiką praleidau reguliariose pajėgose, „Geležinio Vilko“ brigadoje, todėl norėjau pamatyti, kaip tarnauja KASP kariai. Iki tol gyvenau tuos, ką buvau girdėjęs – pasakojimus, gandaius. Apie savanorius girdėjau visokių istorijų, taip pat sekiau oficialiąją pusę - straipsnius karinio rengimo pratybose bei rinktinės renginiuose.

Pasak rinktinės vado plk. lt. Aurelijaus Motiejūno, rikiuotės apžiūros bei susitikimai su kariais buvo naudingi. Nežiūrint į tai, kad kariuomenėje galioja griežta subordinacija, kai įsakymai ir nurodymai yra perduodami, vadovaujantis vadovavimo grandine, tačiau tokių renginių metu kariai yra suteikiama proga betarpiškai išklausti aukštesnįjį vadą, o taip pat tiesiogiai išsakyti savo nuomonę ir problemas.

Klausydamasis šių vyriausiojo puskarininkio pastebėjimų, prisiminiau vieną panašų nutikimą iš savo, karinio žurnalisto, patirties. Ne taip seniai, 2005 metų sausį, su Savanorių pajėgų vadovybe skridome į Balkanus. Kartu vyko toks senas žurnalistikos vilkas kaip Algimantas Čekuolis, taip pat Aleksandras Matonis. Per gerą pusdienį su įvairiais nuotykiiais ir tarpiniais nusileidimais pasiekėme Makedonijos sostinę Skopje ir POLUKR-BAT autobusu išvykome į „Baltogo erelio“ stovyklavietę Kačanike, tuometinėje Serbijos ir Juodkalnijos Kosovo provincijoje. Mus pasiūtikio ir lydėjo antrojo KASP karių

kymus bambėdavo iki pat pratybų pabaigos. Tie stereotipai, tarsi koks balastas vilkosi iš praeities, todėl, norėdamas juos patvirtinti arba paneigti labai norėjau viską pamatyti savo akimis ir dabar. Mano tikslas tikrai nebuvo patikrinti kaip vykdomos pratybos arba gąsdinti – būkit geri, pavyzdingi kariai, kitaip nepratešim sutarčių... Tai aišku savaime. Jokiu būdu kuopų vadams nenorėjau trukdyti jų kruopščiai suplanuotų pratybų, siekiau tik susipažinti su jų kariais, pabendrauti ir pamatyti, kaip tarnauja, kuo gyvena, dėl ko ateina tarnauti į Savanorių pajėgas. Pirmasis įspūdis buvo labai geras – stebėjau Didžiosios Kovos rinktinės šaudymo pratybas Pabraninės poligone. Kariai atrodė labai gerai, visi dėėjo tvarkingas uniformas, turėjo ekipuotės diržus, kad ir senesnio pavyzdžio, kuprines ir visa kitą, kas jiems priklauso. Šaukė taip pat gerai. Kaip senas puskarininkis iškart atkreipiau dėmesį, kad uniforma, ekipuotė yra prižiūrėta ir viskas sudėta, taip, kaip priklauso, ir ten kur turi būti, kaip kariui patogiau.

Klausydamasis šių vyriausiojo puskarininkio pastebėjimų, prisiminiau vieną panašų nutikimą iš savo, karinio žurnalisto, patirties. Ne taip seniai, 2005 metų sausį, su Savanorių pajėgų vadovybe skridome į Balkanus. Kartu vyko toks senas žurnalistikos vilkas kaip Algimantas Čekuolis, taip pat Aleksandras Matonis. Per gerą pusdienį su įvairiais nuotykiiais ir tarpiniais nusileidimais pasiekėme Makedonijos sostinę Skopje ir POLUKR-BAT autobusu išvykome į „Baltogo erelio“ stovyklavietę Kačanike, tuometinėje Serbijos ir Juodkalnijos Kosovo provincijoje. Mus pasiūtikio ir lydėjo antrojo KASP karių

pagrindu suformuoto taikdarių būrio savanoriai, tie patys, kurių pasirengimą aš stebėjau nuo pat pradžios. Vyrai jau artėjo prie misijos vidurio ir atrodė išties šauniai, nei vieno sublugosio, visi žvalūs ir aukštos kovinės dvasios. Keisčiausia, kad žvilgtelėjęs į mūsų eskortą aš pas artimiausią karį nepastebėjau ginklo. Taip negali būti, pagalvojau, – ir pasirodo, tikrai, ginklas niekur nepraupė. J. srž. Deivido Urnikio iš Žemaičių rinktinės, rankose gulėjo AKMS-as. Būtent gurilėjo ir taip, kaip kariui buvo patogiau, todėl šalia visų diržų, jis turėjo ginklą, kaip ir daugielis tada misijoje patirties įgavusių savanorių. Taikdarių pasirengimas, o ypač pirmųjų KASP būrių, buvo puikus, Petro Bartkaus mokykmo centre, Radvilkiškyje juos rengė buvę Baltijos bataliono instruktoriai. Bet tai jau kita istorija. Kaip ir tada, prieš septynerius metus, mano lydimiems civiliams žurnalistams, taip ir dabar naujajam Sau-

Srž. mjr. Osvaldas Žurauskas Vyr. srž Eugenijaus Žygalio nuotrauka

siemiet visų rinktininių savanorių pratybose aplankęs Sausumos pajėgų vyriausiasis puskarininkis srž. mjr. O. Žurauskas mano, kad tas žmogus, kuris vieles toje ramaus saivaitgalio prie televizoriaus arba alaus bokalo su draugais, žiemą vasarą, nepaisydamas nieko, renkasi kariuomenę, eina tarnauti, laisvu nuo darbo metu dalyvauja pratybose ir kariniuose užsiėmimuose, vertas didelės pagarbos:

Dabar, apvažiavęs visų KASP dalinių pratybas, paspaudęs ran-

kas apie pusantro tūkstančio karių manau, kad visas mūsų, Sausumos pajėgų karių motyvacijos ugniaukuris yra būtent Savanoriai ir t.t. Visi tuomet suprato, kad mes galime visavertiškai dalyvauti tiek tarptautinėse pratybose, tiek tarptautinėse misijose Balkanuose. Tuo metu dar niekas nežinojo, kad nemažiau reikšmingą indėlį savanoriams teks įnešti į provincijos atkūrimo misiją Afganistane. Bet šis uždavinys KASP savanorių laukė tik po pusmečio, kai į operaciją Centrinėje Azijoje pradėjo rengtis PAG-2, vadovaujamas plk. lt. Gintaro Ažubalo... Dar iki realaus pasirengimo šiai misijai, tačiau jau žinodamas kariuomenės vadovybės ketinimą, dabartinis Prisiškėlimo rinktinės štabo viršininkas Linas Idzelis, tuomet dar kapitonas, vadovaudamas tarptautinėms pratyboms „Miško šaulys“ žiniasklaidai pritaręs apie karių savanorių siuntimą į Afganistaną liko nesuiprasstas. „Kaip, negi tu pačius, Urnikio iš Žemaičių rinktinės, rankose gulėjo AKMS-as. Būtent gurilėjo ir taip, kaip kariui buvo patogiau, todėl šalia visų diržų, jis turėjo ginklą, kaip ir daugielis tada misijoje patirties įgavusių savanorių. Taikdarių pasirengimas, o ypač pirmųjų KASP būrių, buvo puikus, Petro Bartkaus mokykmo centre, Radvilkiškyje juos rengė buvę Baltijos bataliono instruktoriai. Bet tai jau kita istorija. Kaip ir tada, prieš septynerius metus, mano lydimiems civiliams žurnalistams, taip ir dabar naujajam Sau-

siemiet visų rinktininių savanorių pratybose aplankęs Sausumos pajėgų vyriausiasis puskarininkis srž. mjr. O. Žurauskas mano, kad tas žmogus, kuris vieles toje ramaus saivaitgalio prie televizoriaus arba alaus bokalo su draugais, žiemą vasarą, nepaisydamas nieko, renkasi kariuomenę, eina tarnauti, laisvu nuo darbo metu dalyvauja pratybose ir kariniuose užsiėmimuose, vertas didelės pagarbos:

Dabar, apvažiavęs visų KASP dalinių pratybas, paspaudęs ran-

Veiklos prioritetas – savanorių karinis mokymas

Arkelta iš 1 p.

Bazinis kandidatų į Savanorių pajėgas ir savanorių instruktorių rengimas pagal planą turėjo vykti iki pat metų pabaigos Dragūnų batalione, bet atsižvelgiant į tai, kad dragūnai gavo daug naujų užduočių jau kaip pėstininkų batalionas ir, aptarus Jonušo Radvilos mokykmo pulko ir Lietuvos kariuomenės mokyklos galimybes, pasiūliau KASP vadui inicijuoti plano pakeitimą ir bazinį karių savanorių įgdžių kursą bei instruktoriams kursą Nr. 1, perduoti Mokomajam pulkui ir LK mokyklai nuo antro šių metų pusmečio, o ne nuo 2013 metų, t.y. pusę metų anksčiau. Suprantama, be Mokymo ir doktrinų valdybos vadovybės pritarimo, to nebūtų pavykę taip greitai įgyvendinti ir čia noriu išskirti didžiulį plk. lt. Arūno Pudžemio, MDV Individualiojo rengimo skyriaus viršininko, indėlį visame procese, nes jo pastangomis buvo suderintos visos kursų datos ir organizuotas mokymas, atsižvelgiant į KASP poreikius. Mokomojo pulko mokymo skyrius ir LK mokyklos Puskarininkių mokykla atliko atsakingą darbą, peržiūrėdami miltėčių kursų programas, jas patobū-

ar administracinių dalykų – KASP reikalingi jaunesnieji vadai, gebantys priimti laiku ir reikiamus sprendimus, sugebantys orientuotis besikeičiančioje taktinėje situacijoje ir vedantys į mūšį savo karius laimėti. Šiomet turėjome du tokius kursus, kuriuos sėkmingai baigė 30 karių savanorių. Manau, kad jie bus didelė paspartis kuopų vadams, ne tik pratybų metu, bet ir joms rengiantis.

Kitas sveikintinas dalykas, susijęs su karių savanorių mokymo reorganizacija, yra karių savanorių, kaip neetatinių instruktorių dalyvavimas SP mokymo centro organizuojamuose kursuose. Kaip žinome, Mokymo centras ne visuose kursuose turi savo etatinius instruktorius, todėl yra kviečiami neetatiniai instruktoriai iš Sausumos pajėgų vienetų, tame tarpe ir kariai savanoriai. Tai puikiausia galimybė jiems tobulėti kaip instruktoriams, įgyti naujos patirties ir žinių savanoriams. Tokie kursai visada rodo šiuos orientuojamus į taktines situacijas. Būtent KASP vadus akcentavo, kad savanorių jaunesnieji vadai, turi būti ruošiami tapti vadais mūsų sąlygomis. Todėl šiame kurse kariai savanoriai nėra mokoma iškalbos meno

sukaupytų žinių ir patirties perdavimo kursų dalyviams, asmeninis tobulėjimas ir, grįžus į savo kuopą, turimo potencialo išnaudojimas organizuojant karių savanorių kovinį rengimą. Aš manau, kad toks principas, panaudojant neetatinius instruktorius, pasiteisina ir tik stiprina mūsų pajėgas, o kartu ir visą Lietuvos kariuomenę.

Žvelgiant į kitus metus, norisi išskirti keletą dalykų. Visų pirma, tai kandidatų į kursus atitikimas kursų reikalavimams. Rinktininių vyriausiųjų puskarininkių jau esu paprašęs, kad jie atidžiai kontroliuotų karių savanorių atrankos procesą. Poreikis iš mūsų dalinių kursams yra didelis, bet kartais ir kursas atvažiuoja ne visai tie kariai, kuriems reikėtų juose dalyvauti. Daug diskutuoju apie tai su rinktininių vyr. puskarininkiais ir žinau, kad jie mano pastabas perdavė KASP kuopų vadams. Sprendžiant šią problemą norėtusi, kad KASP kuopose kuopininkais tarnautų būtent PKT kariai ir tai laikauja papildomu lėšų, siunčiant į pratybas savanorius kaip neetatinius instruktorius, bet aš manau, kad tas papildomas lėšas jie grąžina kita forma, kurios neįmanoma pateikti jokiais šiais metais ar ki-

tiems mokslams keliami. Jau turime KASP vado patvirtintą kitų metų kursų kariams savanoriams planą ir jo paskirstymą rinktinėmis, tai visiems norintiems įmanoma susiplanuoti, kada vykti į reikiama kursus. Dar vienas svarbus poreikis yra turėti pėstininkų būrio vado pavaduotojo kursą kariams savanoriams. Lapkričio mėnesį organizavau KASP rinktininių vyr. puskarininkių seminara, kuriame kalbėjome ir apie karių savanorių karinį mokymą. Visos rinktinės vieningai pritarė, kad toks kursas Savanorių pajėgoms yra būtinas. Visi žinome, kokį svarbų vaidmenį taktinėje situacijoje vaidina būrio vado pavaduotojas, o šiai dienai mes savo karių savanorių tam nerengiamo. Todėl siekiame nuo 2014 metų turėti tokį kursą ir mes jau netrukus pradėsime derinti veiksmus su SP Mokymo centru, kaip tai įgyvendinti.

Baigiantis metams visiems kariams savanoriams, PKT karciams ir puskarininkiams norėčiau palinkėti gražių ateinančių švenčių ir nesustoti tobulėti, drausiai važiuoti į visus užimamai pareigybę reikalingus kursus, pozityvaus požiūrio į visus pokyčius ir išitikimos tarnybos Lietuvai.

Geros permamos Mažeikių kuopoje

Mažeikių krašto savanoriai tarnauja 603-ioje kuopoje

Kuopos archyvo nuotrauka

Gr. Kristina ŠATIKIENĖ

Prisikėlimo rinktinės 603 kuopa

Žiema keičia vasarą, metai veja metus. Šiais laikais niekas nebevyksta be permainų. Ir kuopoje išgyventi dar vieneri metai – permainingi. Su didžiausiais pasikeitimais, perkėlimu į kitą – Prisikėlimo rinktinę, jau susigyvenome. Tiesą sakant, nesunkus jis ir buvo. Šie pasikeitimai ciliniams kariaims tikrai neskausmingi. Ypač teigiami mūsų kuopos karių savanorių, užimančių vadovaujančias pareigas, atsiliepiamai apie naujosios rinktinės savanorių vadų rengimą. Žemesniosios grandies vadų ugdymas, papildomas jų kovinis rengimas bei prakti-

niai užsiėmimai - kryptingas tikslo siekimas - tai atsikūrusios rinktinės vadovybės prioritetai.

Per šiuos metus kuopoje įvyko ir nemaža karių kaita – pasikeitė apie 30 karių (vienas būrys!). Nėra to blogo, kas neišeitų į gera, gerėja kuopos lankomumas. Senuosius, prastai lankančius ar išvykusius uždarbiauti į svetimas šalis, pakeitė labiau motyvuoti, ištikimi kuopai nauji žmonės.

Kaita vyksta ir vadovaujančiose grandyse. Žemesniosios grandies vadai sėkmingai baigia kursų ir gauna aukštesnes pareigas. Kuopos kariai noriai kremta mokslus: studijuoja kursuose Lietuvos karo akademijoje, siekia profesinių ži-

nių ir tobulinasi Sausumos pajėgų mokymo centre. Naujieji kuopos kariai sėkmingai įveikia bazinių karinių mokymų išbandymus Mokomajame pulke.

Mūsų kuopa - viena geriausių rinktinėje.

Kuopos kovinis pasirengimas puikus. Vertinamosiose pratybose, kuriose buvo vertinamas karių kovinis pasirengimo lygis, visi dalyvaavę kuopos kariai įvertinti “P” – pasirengę.

Geriausią rezultatą rinktinėje kuopa parodė per lapkričio mėnesį vykusią rikiuotės apžūrą. Rikiuotėje dalyvavo net 76 kuopos kariai savanoriai.

Nepralenkiami mažeikiškiai bu-

vo ir Prisikėlimo rinktinės šratasvydžio varžybose - geriausio skyriaus rinkimuose iškovojo pirmąją vietą.

Kuopos kariai džiaugiasi turėdami puikius vadus. Kuopos intendantė vyr. srž. Daiva Gečienė šiemet apdovanoja medaliu „Už pasižymėjimą“.

Kariai aktyvūs ne tik su uniformomis. Kuopos draugams laiku randame ir laisvu nuo tarnybos metu. Jau tradiciniiais renginiais tampa vasaros sąskrydis ir kariuomenės dienos paminėjimas.

Aukšti kuopos rezultatai pasiekti tikrai ne per vienerius metus. Tai ilgametis, nuoseklus, intensyvus, profesionalus darbas ne tik pratybų metu, bet ir laisvu nuo tar-

nybos laiku. Kuopa turi gilią tradiciją, kurios buvo sukurtos vadovybės ir senbuvų kariuomenės. Puiki atmosfera dar labiau stiprina ryšį tarp vadovybės, karių ir jų šeimų.

„Turime pasidžiaugti karių savanorių šeimomis, kurios tam tikra prasme tarnauja kartu su kariais, – dėkoja kuopos vadovybė neabejingiems kuopos kariams ir jų artimiesiems. - Švenčių proga Jums linkime, kad visus lydėtų gera nuotaika, darbų bei sumanymu sėkmė. Tegul Naujieji pasibel-džia ir atneša kažką žavaus. Šilumos, gerumo, stiprios sveikatos ir šventinės nuotaikos Jūsų šeimoms.“

Kulkosvaidininkų kursas Juozo Lukšos mokymo centre

Autoriaus nuotrauka

Vyr. lt. Tomas PAKALNIŠKIS

KASP viešųjų ryšių karininkas

Lietuvos kariuomenės Sausumo pajėgų Juozo Lukšos mokymo centre surengtame lengvojo kulkosvaidžio FM MAG kurse dalyvavo 16 karių savanorių iš visų Savanorių pajėgų rinktinių. Dešimties dienų trukmės kursas prasidėjo lapkričio 26 dieną, baigėsi gruodžio 5 dieną, savanoriai susipažino su lengvojo kulkosvaidžio naudojimo pagrindais, techninėmis charakteristikomis, igijo praktinių šaudymo įgūdžių.

Pirmąsias keturias kurso dienas savanoriai klausė teorinių paskaitų, atliko ginklo valdymo testus. Mokymo centro instruktoriai karius supažindino su ginklo kovinėmis galimybėmis, šaudymo padėtimis kitais svarbiais aspektais. Šį kursą instruktoriams vesti taip pat padėjo 6 kariai savanoriai.

Antroji kurso dalis skirta praktinių įgūdžių įgijimui ir įtvirtinimui šaudykloje, kariai vykdė kovinius šaudymus į įvairius taikinius išdėstytus įvairiais atstumais. Pasak kurso instruktoriaų, ši praktinė dalis kariais leidžia iš arčiau susipažinti su ginklu, jo kovinėmis galimybėmis. Šaudydami koviniais šaudmenimis kariai fiziškai patiria ir įsisavina įgytas teorines žinias, kurios leidžia efektyviau panaudoti ginklą.

Vienas iš kurso dalyvių eilinis Karolis Stalmokas iki šiol nebuvo šaudęs iš lengvojo kulkosvaidžio, todėl nauja pažintis ir įgyta patirtis kario nenuvylė. Po pirmojo kovinio šaudymo karys neslėpė gerų įspūdžių. Sėkmingai baigęs šį kursą ir įgijęs kulkosvaidininko kvalifikaciją karys savo kuopoje užims atitinkamas pareigas. Žemaičių rinktinėje tarnaujantis karys savanoris civiliam gyvenime užsiima medinių namų staty-

ba. Namus karys stato ne tik Lietuvoje bet ir užsienio valstybėse, daugiausia Norvegijoje. Trisdešimt darbuojuotojų turinčioje bendrovėje dirbantis karys savanoris džiaugiasi, kad pavyksta suderinti darbą su tarnyba KASP.

Šiemet tai pirmas tokio pobūdžio kursas. Kitais metais toks kursas bus organizuojamas keletą kartų per metus. Sėkmingai kurąs baigusiems kariais bus suteiktas kulkosvaidininkų kvalifikacijos.

KASP sudaro 6 rinktinės, kuriose yra virš keturiasdešimt kuopų išdėstytų visoje Lietuvos valstybės teritorijoje, šiuo metu jose tarnauja virš keturių tūkstančių karių savanorių, kurie yra rengiami Lietuvos Respublikos sausumos teritorijos karinei apsaugai ir gynybai, tarptautinėms operacijoms taip pat teikti pagalbą kitoms valstybės ir savivaldybių institucijoms.

Tobulino vadovavimo įgūdžius

Kpt. Alfonsas BIČKUS

Prisikėlimo rinktinė

Gruodžio pirmosiomis dienomis Prisikėlimo rinktinės kariai savanoriai pratybų metu tobulino vadovavimo įgūdžius bei daliosi sukauptą patirtimi.

Mindaugo motorizuotajame pėstininkų batalione rinktinės būrių ir skyrių vadai tobulino vado-

vavimo įgūdžius, atlikdami praktines užduotis, kurias ne visada pavykdavo lengvai įvykdyti. Užduoties analizė, informacijos pateikimas, užduoties darbo inicijavimas ir reguliavimas vadams tapo pagrindiniais įrankiais, dirbant su paskirtais skyriaus kariais. Pratybų pabaigoje kiekvienas pratybų dalyvis turėjo galimybę išgirsti apie savo vaidmenį padali-

nyje ir indėlį į pratybas, kuriose dalyvavo.

– Šios pratybos - tai puiki galimybė pasidalinti su kariais sukauptą patirtimi bei išbandyti užduotis, buvo paruoštos dar tarnaujant Butigeidžio dragūnų motorizuotame pėstininkų batalione. Kariai savanoriai turi didelį kūrybinį potencialą, kurį išnaudodami jie gali tapti puikiais va-

dais ir pavyzdžiais eiliniams kariais, - pratybas komentavo št. srž. Andrius Žemaitis.

Pratybų vadovas mjr. Linas Idzelis, papasakojo kariais apie pratybų idėją, skatino juos glaudniai bendradarbiauti ir išnaudoti kurso galimybes:

– Jūs esate labai svarbi grandis kuopos valdymo grandinėje. Ir esate tikri vadai, kadangi šį sa-

vaitgalį pasirinkote praleisti čia, pratybose, o ne namuose. Džiaugiuosi jūsų noru tobulėti ir siekti maksimalaus rezultato.

Vadų rengimas - tai viena iš pagrindinių Prisikėlimo rinktinės kovinio rengimo krypčių. Būrių ir skyrių vadai nuolat tobulina savo įgūdžius taktinėse lauko ir vadovavimo įgūdžių pratybose.

40 dienų Afganistane

Vyr. lt. Indrė SĖJONIENĖ

PAG-16 viešųjų ryšių karininkė

Šiandien lygiai 40 dienų (skaičiuojant nuo lapkričio 4 d.), kaip Didžiosios Kovos rinktinės karių pagrindu sudarytos provincijos atkūrimo grupės PAG-16 kariai iš Šiaulių aerodromo pradėjo kelionę į Čagčaraną. Šia proga gamta nusprendė pranešti apie Čagčarane prasidėjusią žiemą ir ryte pabudusius nustebino šviežiai iškritusiu apie 15 cm sniego sluoksniu.

Taigi, prasidėjo žiema, o iki tol jau daug darbų nuveikta, bet apie viską iš pradžių...

Lapkričio 4 d. Kelionė prasideda

Šiaulių aerodromas. Po ilgo pasirošimo, sėkmingų vertinamųjų pratybų, paskutinių apsikabinimų su giminaičiais čia susirinko visa PAG-16 pamaina. Sunkiausias etapas tą dieną – atsisiveikinimas su brangiais žmonėmis. Žinant, kad kitą kartą juos teks išvysti tik vėlyvą pavasarį. Nepaisant to, nuotaika aerodrome nebuvo slogi, anaipol, susirinko kolegos vedini bendro tikslo, nebuvo liudinčių ar susiraukusių veidų. Naktį iš lapkričio 4 į 5 lėktuvais pakilo. Kelionė prasideda.

Lapkričio 8 d. Pirmieji įspūdžiai – viskuo pasirūpinta

Po kelių persėdimų, apsilankymo įvairiose karinėse bazėse, vilkėdami šarvinėmis liemenėmis ir dėvėdami šalmus, nusileidome Čagčarane. Mus sveitinamai pasitiko jau namų nuotaikomis gyvenantys PAG-15 kariai. Pirmas įspūdis – bazė kalnų apsuptyje, visai kitokia nei daugelis įsivaizdavo. Aplinkui daugybė pilkšvai gelsvos ir rudos spalvos, nematyti nei medelio, aukštos tvoros ir spygliuota viela.

Pirmomis dienomis gavome susipažinti su aplinka, priprasti prie nenusakomai tamsių naktų. Apsistojome padoriai įrengtuose kamba-rėliuose (langas, stalas, dvi lovos, dvi kėdės, dvi spintos) po du, kam pasisekė rado patiestus kilmus ar pakabintus paveikslus. Gyvenimo sąlygos kiek kitokios nei namuose, bet stovykla juk nedideli, viskas beveik vienoje vietoje. Kiek toliau tenka pajėti tik stovyklavietės kampuose sargybą vykdančioms kariams. Skustis nėra ko, viskas vienoje vietoje, nereikia ruošti maisto, skalbti, svarbiausia gerai atlikti savo užduotis, o viskuo kitu bus pasirūpinta.

Kelios dienos apsiprasti netruko praieiti ir teko perimti visas pareigas iš čia dar pasilikusių senbuvų, kurių su kiekvieno dienos skrydžiais vis mažėjo ir mažėjo. Kiekvieną sykį, palydinti misiją baigiančius kolegas į oro uostą, buvo paleidžiama Mariaus Mikutavičiaus „Pakeliui namo“. Vaidzas ir jausmas labai panašūs į tą, kuris buvo dar būnant Lietuvoje, kuomet teko palikti namus. Išvykstančių ir kartu buvo matyti nostalgija ir kartu džiaugsminga mintis, kad „kelios dienos ir aš namie“....

Pirmosios pratybos atvykus į Afganistaną

Autorės nuotraukas

Lapkričio 15 d. Oficiali Lietuvos karių kontingentų pasikeitimo ceremonija

Šiai dienai buvo ilgai ruošta: rašomos kalbos, repetuojamas scenarijus, siuntinėjami kvietiniai Čagčarano provincijos vadovams ir žurnalistams. Ceremonijos metu PAG vado įgaliojimus iš plk. Artūro Radvilo Lietuvos kariuomenės Sausumo pajėgų vadav gen. mjr. Almantas Leika perdavė Didžiosios Kovos rinktinės vadui plk. Linui Kubiliui.

Stebėti ceremonijos susirinko daug svečių, tarp jų Lietuvos specialiosios misijos Afganistane vadovas Gintaras Bagdonas, Goro provincijos gubernatorius. Sveikinimo kalbose visi kariais linkėnami visokeriopos sėkmės, o naujais PAG vadav plk. L. Kubilius sėkmės palinkėjo ir visiems susirinkusiems: „Taip pat linkiu sėkmės visiems čia susirinkusiems, tiek savo kariams, tiek vietos institucijų atstovams, nes tik bendromis pastangomis galime kurti gražesnę ir saugesnę Goro provincijos ateitį“.

Iškilmingoji dalis pasibaigė ir dienotvarkė grįžo į savo vėžes, artėjo vakaras. Vakare buvo suorganizuota neoficialioji vadovybės pasikeitimo ceremonija ramovėje. Čia senasis vadav perdavė tradicinį afganistaniečių švarką, vadinamą „čėpanu“ naujam vadui. Ši tradicija išlaikyta nuo pirmosios PAG. Čėpanas nuklijuotas buvusiu PAG vadų pavardėmis, tarp kurių ir dabartinio Sausumos pajėgų vadav pavadė. Koks gi šventinis vakaras be torto? Tortas buvo, tik jis buvo skirtas ne vadams, o gimtadienius tą savaitę šventusiems kariams. Šią tradiciją išlaikėme ir mes, kiekvieną ketvirtadienį minime gimtadienius, sveikiname sukaktuvinius ir valgomie tortai.

Lapkričio 22 d. Kariuomenės diena

Po pasikeitimo ceremonijos stovyklą paliko paskutinieji PAG-15 kariai, likome vieni. Palinkėję gero kelio įlikome visi į savo darbus. Dienos nuo pat pradžių bėgo labai greitai ir net nepastebėjome, kaip sulaukėme pirmosios šventės

– Lietuvos kariuomenės dienos. Kadangi jau taip sutapo, kad 23-oji penktadienis, o penktadieniai visame Afganistane poilsio diena, teko švesti išvakarėse.

Bene ryškiausias Lietuvos kariuomenės dienos rikiuotės akcentas buvo Afganistano karių būrys tarpe lietuvių. Pasitempimas ne prastėsis nei mūsų, veidai rimti, tvarkingos uniformos – buvo gražu žiūrėti. PAG-16 vadav plk. L. Kubilius rikiuotės metu jiems išreiškė pagarbą, taip pat palinkėjo lietuviams būti tinkamu pavyzdžiu šio krašto kariams.

„Šiandien svarbi diena kiekvienam Lietuvos kariui. Noriu pasveikinti jus visus ir palinkėti ne tik ir toliau sėkmingai vykdyti iškeltas užduotis bet ir rodyti tinkamą pavyzdį kariams afganams. Tegul mūsų visų indėlis puošia Goro provinciją ir daro ją saugesnę. Mūsų šventinėje rikiuotėje stovintiems afganų kariams ir atvykusiems gerbiamiems svečiams noriu padėkoti už parodytą pagarbą Lietuvos kariuomenės dienos proga“, - kalbėjo PAG-16 vadav.

Kaip ir kiekvieną ketvirtadienį, dalis žmonių susirinko ramovėje. Vėl sveikinome sukaktuvinius. Tą vakarą savo protines galias teko išbandyti „protų mūšio“ klausimyną. Susiremti „protų mūšiuose“ kiekvieną mėnesį susirenka šešios komandos.

Afganistano skautai

se laikydami dirbtines gėles. Dabar laukiame galimybės nukeliauti pas ten jau įsikūrusius vaikus.

Tą pačią savaitę, gausią vakcinų siuntą vežėme ir vietiniams veterinarams. Lietuvos specialiosios misijos Afganistane atstovas demonstravo specialiai vakcinavimui skirtus švirškštus, mokė, kaip reikia pasirošti gyvulių skiepijimui. Priimdami atvežtą siuntą veterinarai džiaugdamiesi žadėjo, kad nuykė į kiekvieną kaimą, kuriame vykdys vakcinaciją, žmonėms sakys, jog tai lietuvių dovana Goro žmonėms.

Nemačiusiems šio krašto vaizdų turbūt sunku įsivaizduoti, kokią iš tikrųjų vertę gali turėti paprasčiausi dalykai: švarus vanduo, šilta antklodė, šildomas kambarys ar patogūs batai. Čia kiekvieną dieną mūsų kariai, patruliuodami po apylinkes, mato daugybę Lietuvoje jau senai užmirštų dalykų.

Kokia gi savaitė be kvartaldienio vakaro? Šį kartą didelio scenarijaus išradinėti niekam nereikėjo, į ramovę atsinešė kompiuterį, sureguliuome aparatūrą ir pritemdėme salės šviesas. Diskoteka. Žinoma, nepamiršome ir gimtadienių torto. Poryt prasideda žiema.

Paskutinė lapkričio savaitė

Paskutinioji rudens savaitė buvo kupina gerumo, net linksma. Ji prasidėjo lietuvių ir Afganistano karių bendru patruliu į apie dešimt kilometrų į pietus nuo Čagčarano nutolusį Kendivalio kaimą. Gausus karių būrys ten nuvyko aplankyti našle tapusios, šešių vaikų mamos, kurios vyras žuvo vykdydamas tarnybos pareigas. Be tėčio likusiam vaikams PAG civilių ir karių bendradarbiavimo skyrius parūpino dovanų – šiltų apklotų, mokyklinių reikmenų.

Artėjant šaltai žiemai, dar viena gera žinia apskrįėjo Čagčarano, nuo 2008 metų Lietuvos lėšomis statyti vaikų globos namai galų gale gali priimti mažuosius.

Dalyvavome iškilmingoje atidarymo ceremonijoje. Tikriausiai Lietuvoje į juos pirma būtų atkeldinti vaikai, o tik po to sukviesti svečiai, bet čia atidarymo diena galios teko išbandyti „protų mūšio“ klausimyną. Susiremti „protų mūšiuose“ kiekvieną mėnesį susirenka šešios komandos.

Tuo tarpu kovinio šaudymo pratybos vyksta netoli PAG bazės esančioje šaudykloje. Šaudykla neeilinė – ji neapvertta, nėra įrengtų šaudymo pozicijų. Tai pačios gamtos sukurtas natūralus šaudymo tyras – aikštelė apsupta kalnų. Tikras šaudyti kariai patys atsiveža taikinius, šaudymo metu išstatoma apsauga, kad į šaudymo lauką neįklystų vietiniai gyventojai. Šį kartą šaudymo pratybos buvo skirtos priskirtių ginklų prišaudymui. Pratybų pabaigoje visi kelionėje iš Lietuvos į Afganistaną metu išsidirbę taikymosi įtaisai buvo sureguliuoti

Dar pakeliumi link šaudyklos, mūsų vorą pamatė vaikai tekini pasileido paskui. Vaikai – visur vaikai, jie smalsūs, kartais įkyrūs, na o šaudymų dieną niekaip be jų apsieiti neišeina. Šalia mūsų voros vaikai bėgo iki pat šaudyklos. Tą dieną pamatė karius jie turėjo tik vieną tikslą – susirinkti šovinių tūtas. Juk tūtas galima parduoti ir užsidirbti pinigų. Jei su vietiniais gyventojais galima susitarti gražiuoju, perspėti, kad vyksta šaudymai, kad į šaudykla geriau nekelti kojos, tai su jų vaikais derybos vyksta labai sunkiai.

Ryšių bataliono puskarininkiai

Ats. kpt. **Vytautas VOVERIS** „Savanorio“ redaktorius

*Priešas kijos nekels į tėvyne.
Ponų gaujos jau siausti nedrįs:
Daug kariuomenės Lietuvos gina,
Daug kariuomenės – viena širdis!*

Juozas Kruminas
„Liaudies kariuomenės daina“

Nepriklausomos Lietuvos kariuomenė turėjo vieną atskirąjį ryšių bataloną Kaune, Šančiuose, kuris aptarnavo ne tik kariuomene, bet ir visą kraštą kaip telefonistai, telegrafistai ir radiistai. Paskutinis bataliono vadas pulkininkas leitenantas Marijonas Vitkūnas, batalione tarnavo 27 karininkai, 64 puskarininkiai ir 471 kareivis, visi aukštos klasės ryšių specialistai, tarp jų ir eilinis Jonas Petronis, 1944 m. vėl apvilktas uniforma, tik šį kartą jau ne savo noru ir ne lietuviška uniforma, o enkavėdistų pagautas ir išgrūstas į Raudonąją armiją. Fronte liko gyvas, tapo literatūrologu, rašė eilėraščius, vertė į lietuvių kalbą knygas. Petronis yra palikęs pluoštelį atsiminimų apie savo tarnybą batalione, tad ir paskaitykime:

„Prisimenu bataliono ginklininką Juozą Girdvainį, sviesų žmogų, aištringa bibliofilą. Gyveno netoli kareivių, kažkuriamė Šančių „krante“ (gatvelėje). Jo asmeninė biblioteka buvo turtingesnė net už bataliono biblioteką. J. Girdvainis pažinojo daugelį Vytauto Didžiojo universiteto humanitarų profesorių ir docentų. Jo bibliotekoje teko matyti B. Sruogos, V. Dubo, L. Karsavino, M. ir Vac. Biržiškių, A. Janulaičio akademinių darbų, L. Dovydeno, A. Vaičiuliaičio, Vaižganto knygų su dedikacijomis ir autografais. Daug vietos J. Girdvainio lentynose užėmė J. Šliūpas: čia buvo surinktos visos jo knygos ir brošiūros, globojama dalis jo archyvo. J. Girdvainis buvo suredagavęs ir išleidęs straipsnių rinkinį „Jonas Šliūpas – aušrininkas. Medžiaga jo biografijai ir Lietuvos kultūros istorijai“ (1934). Vėliau sudarinėjo J. Šliūpo biobiografiją“.

Dar vėliau, okupavus Lietuvą rusams, Girdvainis jau domėjosi kitokiomis biografijomis ir rašė kitokius raštus, nes buvo paskirtas ryšių bataliono politiniu vadovu, o 29-ajame korpe atsidūrė ypatingajame skyriuje, pas Bartašiūną. Šviesų žmonių reikėjo ir NKVD! Karo metais 16-ojo lietuvių divizijoje Girdvainio niekam neteko suktikti, kaip ir dauguma komunistų bei enkavėdistų šiuoju užnagaryje, išniro į dienos šviesą jis tik po karo, vadovavo ministrų tarybos kadrų skyriui.

Apie kita liktinį puskarininkį: „Populiarus batalione buvo j. psk. Pijus Petraitis-Petrukaiitis – sportininkas, tolimų nuotolių bėgikas. Ryšių batalionas, jo kaimynystėje esantis inžinerijos batalionas, dar toliau – 2 pėstininkų pulkas turėjo atskiras rikiuotės mokymo aikštes, jos visos sudarė vieną didelę aikštę. Dažnai matydavome vakarais P. Petruitiį, ratas po rato bėgantį tos aikštės pakraščiais. Pirmojoje Tautinėje olimpi-

adoje 1938 m. jis atstovavo Šaulių sąjungai ir pelnė sidabro medalius: antras nubėgo 5000 m (laikas 16:05,9) ir 10 000 m (laikas 33:33,5). Neišmanau sporto dalykų, tad nežinau, kaip tokius rezultatus vertintų šiulaukiniai žinovai. O tada ryšių batalionui buvo didelė garbė.

P. Petraitis, varganų tėvų vaikas, neturėjo galimybių mokytis, tad stėjo savanorių į kariuomenę, tikėdamasis kokuu nors būdu prasimušti į žmones. Tarnaudamas liktiniu, mokėsi suaugusiųjų gimnazijoje, domėjosi literatūra ir spauda, rašė eilėraščius. Gyveno tose pačiose kareivinėse, kur jam buvo duotas mažytis kambarylis su kareiviška lova. Niekas P. Petruičio nematė įkaušusio ar sėdinčio puskarininkių ramovėje. Gal dėl to nelabai mėgo tarnybos draugai, ir jis gyveno gana vienišas.

1966 metais buvo išleistas pormirtinis P. Petruičio-Petrukaičio eilėraščių rinkinys „Tranšėjų vingiuose“.

„Liaudies kariuomenėje“ Petrukaitis tapo politiniu vadovu, paskiriamas į 3-įjį artilerijos pulką, o kai kariuomenė virto teritoriniu korpu ir lietuvius politvadovus pakeitė rusai politrukai, tapo Vilniaus radijo stoties direktoriumi. 16-ojo lietuvių divizijoje gavęs leitenanto laipsnį tepakilio iki vyresniojo leitenanto. Radijo ryšių būrio vadas, ryšių bataliono štabo viršininkas, divizijos ryšių viršininko padėjėjas radijo ryšiams.

Divizijos laikraščio „Tėvynė šaukia“ atsakingasis sekretorius kapitonas Jonas Kličiūis: „Karui pasibaigus, P. Petrukaiitis dar tarnavo apie dvejis metus kariuomenėje. Tuo metu jis buvo smarkiai pasikeitęs: visuomet jį matydavau prisilėgta, išsiblaškiu-sį ir net palūžusį. Dabar savo liūdesio Pijus jau nebedangstydamo linskmuo kauke. Nei iš kitų, nei iš jo paties nepavyko sužinoti, kas jį tuo metu slėgė…

Pirmaisiais pokario metais jis dar pasiūlė kariniam laikraščiui vieną kitą eilėraštį, o 1946 metais ir prašomas nieko nepadavau, sakydavo nieko nerašaus. Pradėjęs ruošti knygą apie Lietuvosiskosios divizijos kovas, aš dažnai ragindavau P. Petrukaiitį parašyti apie jo ir kitų karių žygius fronte. Pijus atsakydavo negalįs nieko rašyti“.

O juk karo metais jis buvo bene produktyviausias laikraščio „Tėvy-nė šaukia“ poetas. Po karo dar išspausdino vieną kitą eilėraštį, ir viskas. Kūrybinė krizė, idėjimis nusivylimas. Petrukaiitis nebuvo Lietuvos priešas, jis matė, kas vyksta: tremimai į Sibirą, partizaninės kovos, rusų kolonistų antplūdis, kolektyvizacija… Fronte Petrukaiitį iršė j komunistų partiją, todėl po demobilizacijos pasiuntė dirbti partinio ir administracinio darbo, keletą metų net buvo Panevėžio miesto vykdomojo komiteto pirmininku.

Nepriklausomybės laikais likvienių puskarininkio kelią dažniausiai rinkdavosi patys neturtingiausi jaunuoliai, kuriems tarnyba kariuomenėje buvo bene vienintele-

lis būdas išbristi iš skurdo bei vargo, atkaklesniems ir baigti šioją tokį mokslą. Jie nejautė priešišku-mo savai valstybei, bet ir matė vyraujančią socialinę neteisybę, kai vieni negali galo sudurti su galu, o kitū, tarp jų ir karininkai, neži- no kur pinigus dėti, trankosi po užsienius, lėbaujia restoranuose. Komunistų propaganda apie kito-kią Lietuvą, šviesesnį, laimingesnį ir teisingesnį gyvenimą - be ponų, be fabrikantų ir dvarininkų žavė- juo daugelį, o kad Lietuva bus prijungta prie Tarybų Sąjungos – apie tai nė žodžio iki pat „liaudies sei-mo“ pirmosios sesijos.

Neabejotina, kad Petrukaiitis palankiai sutiko 1940-ųjų įvykius, juk Paleckiiui tapus „prezidentu“, vyriausybei vadovavo pats Vincas Krėvė. O generolai, o meni-ninkai!. Nėris, Cvirka, Gira kola-boravio, tačiau šiandien drovimasi prisiminti, kad ir Mykolaitis-Puti-nas, ir Sruoga, ir Miškinis, ir žy-miausi profesoriai… Po karo Pe-trukaičio ir jį panašių idealistų iluzijos išsisklaidė, tačiau trauktis jau nebेलiko kur, teko prisitaikyti. Kūrybinė ugnelė užgeso, o raši-nėti propagandinius straipsnelius apie diviziją pats atsisakė. Vienas paskutiniųjų, jau po karo rašytų eilėraščių vadinasi „Tikrieji kovo-tojai“. Jame Petrukaiitis rašė: „Tik-rieji / kovotojai – / ne tie, / kur sėdi / puošnius kabinetuos, / dū-muose / pigių / cigarečių. / Tie - / Užkietėje / biurokratai, / už nosies / galo / kur nemato, / kas vyksta / dabar / aplinkoj. / Jie / Atitrukę / nuo tikrovės…“

Mirė jaunas, nesulaukęs nė ke-turiasdešimties.

„Turėjome būrininką, - prisime-ta Jonas Petronis, - puskarininkį Joną Giedrį. Tai buvo plikagalvis, mėnulio pilnaties veidu žmogus, amžiniau be pingių – mėgo išger-ti. Per šią nuodėmę nieko savo ne-turėjo: nei civilio drabužio, nei as-mens ginklo, tenkindavosi tuo, ką gaudavo iš kuopininko. Budinčiam puskarininkiiui buvo būtinas gin-klas. J. Giedrys pasikabindavo bet kieno durtuvą arba tuščią pistole-to dėklą, ir to jam buvo gana. Visą juo turta, kaip patis sakydavo, suda-rė dantų šepetėlis. O dantis turė-jo tiesiog perlinius. Nepaisant viso to, J. Giedrys gebėjo susitvarkyti su būrininko pareigomis, jo būrys dažniausiai pirmaudavo tarp kitų būrių. „Eik kaip kareivis, - barda-vosi, - o ne kaip sūdas nuo lope-to!“ Kitam kuriam su tragiška vei-do išraiška pareikšdavor: „Greičiau neman plaukai ant delno išaugs, negu iš tavęs išeis žmoniškas kareivis!“

Tokias būrininko replikas reikėda-vo išklausti rimtai. Jei prunkšte-lesi, gausi „valandą po šautuvu“. Būrininkai neturėjo teisės bausti „valandomis“, tą kompetenciją tu-rėjo tik kuopininkas viršila Jackū-nas. Kartą mūsų būrys pastatė at-liko šaudymo pratimus. J. Giedrys, tiesiog įdūko: „Jūs man dar ne taip pašaudysit!“ Išrinktuo kazemate, visą būrį ir trumpam išėjo. Grįžęs pareiškė: „Viršila visiem jums „po valandą!“ Atstovėjau jam pačiam prižiūrint.

Ir vis dėlto mes būrininką ger-bėm, netgi mylėjom. Vienas kitas pasiprašydavom nuvedami į puskarininkių ramovę, kad galėtume jį pavaišinti stiklinaite baltakės“. Karui baigiantis Jonas Giedrys, jau kapitonas, vadovavo 16-osios lietuvių divizijos 249-ojo pulko ryšių tarnybai. Savo pareigas išmanė puikiai, buvo loždesis ir griežtas. Iš-gerti tai mėgo ir kareiviai dažnai matydavo kapitoną išilinksminusį, pakaušusį, bet ne girtą. Giedrie-nė kažką veikė pulko štabe. Ryšių kuopos kareivis Ričardas Čerbauskas, grįždamas į kuopą ir norėda-mas aplenkti pulko štabą, brovėsi tiesiai per brūžgynus ir vos neužsi-riogliano ant majoro Bolšakovo iš pulko štabo, pasitiesusio unifor-muotą moterį. Eilinis spruko at-gal, bet vis dėlto spėjo pažinti, ką ten Bolšakovas, kolkiuo muzikas iš Vologdos srities, bet komunis-tas, tvirtos socialinės moralės žmogus, tvarko. Seržantė Giedrie-nė! Kol kapitonas Giedrys tiesda-vo pulko ryšius, seržantė Giedrie-nę pasitiedavo kuris nors pulko štabo karininkais.

Giedrys, kaip ir dar vienas lik-tinis puskarininkis Stasys Zubric-kas, karui kilus, Rusijoje atsidūrė ne savo noru. Zubrickas taip pat gavo leitenanto laipsnį ir vadova-vo 16-osios divizijos štabo ryšių mazgui ir štabo ryšių būriui. Ent-kavėdistas Eusejus Jacovskis jam sufabrikavo bylą, leitenantą areš-tavo ir tiesiai iš fronto išvežė į No-rilsko konclagerius.

Štai ryšių bataliono kuopos po-litinio vadovo Juozo Kasčiūno ra-portas:

„Jau anksčiau pastebėjau, kad j. psk. Baikauskas Juozas yra ne-patenkintas liaudies vyriausybe ir jos darbaus. Aš pastebėjau, kad jis savo nepasitenkinimą giliai slepia. Ir tik kada kuopos kovotojai, ei-linio Astrausko vadovaujami, pa-matė savo reikalavimus ir nepasi-tinkinimus b-no polit. vadovui, tai ir j. psk. Baikauskas išdrįso viešai pasirodyti…

Š. m. rugsėjo 1 d. („liaudies ka-riuomenė“ pertvarkant į 29-ąjį te-ritorinį korpą. – V.V.) per vakari-nį patikrinimą išėjęs prieš kuopą ir iškėlęs ranką pasakė: „Mes Die-vui jau prisiekė ir tos priesaikos nelaužysim“.

Mano nuomone, j. psk. Bai-kauską kuopoje laikyti pavojinga ir, atrodo, kad tol, kol jis bus kuo-poje, nenustos varęs pragaistingo darbo“. Štai taip lietuvis politvada-vas skundė ir į pražūtį stūmė savo tautiečius, nieko blogo jam ne-padariusius lietuvius kareivius. Kasčiūnas Lietuvos kariuomenė-je tarnavo ryšių batalione likti-niu puskarininkiu – ginklininko Girdvainio pavaduotoju ir ba-taliono bibliotekininku. Nedidelio išsilavinimo, bet apsiškaięs vaiki-nas, atrodė patriotiškai nusiteikęs, savo suslavintą pavarde Kostėčka vykusiai sulietuviinę į Kasčiūną, turėjęs meninių polinkų, aktyviai dalyvavęs visuomeninėje veikloje. Jo iniciatyva batalione buvo lei-džiamas humoristinis laikraštu-vas „Alio“, kurį kariai mėgo, ypač jeigu aptikdavo pažįstamų šaržus, vykusiai nupiešus puskarininkio Kasčiūno. Bataliono švietimo va-

dovas mjr. Augustas Šulcas (vė-liau susilietuviinęs pavarde į Šilių, radijo kuopos vadas) aktyvesnius laikraštelio bendradarbius dažnai apdalinavo 10-15 litų premijo-mis. Ir štai šis puskarininkis staiga tampa politvadovu ir jau rašinėja visai kitokius „rašinėlius“.

Po karo įsitaisęs Vilniuje, metė skundiko verslą (galbūt) ir duonos kąsnį pelyndavo humoristiniais piešinukais, kurių jis prigaminda-vo daugybę įvairiems leidiniams, daugiausia „Valstiečių laikraš-čiui“. Juose pajaukdavo atgyvenu-sius buržuazinius papročius, mo-ralę, prietarus.

Dar vienas ryšių bataliono likti-nis – Kostas Bekeris – aukštos klās-gal, bet vis dėlto spėjo pažinti, ką Molėtų gatvėje turėjęs radijo st-į, dalyvavęs Lietuvos radijo mėgė-jų draugijos veikloje, kariuomenę pertvarkius į teritorinį korpą, tar-navo korpo ryšių batalione radio-techniku ir beveik atvirai bendravo su NKVD, dalyvaudavo sumtuoj lietuvių karių tarymuose, tribunolo posėdžiuose. Enkavėdistai juo vi-siškai pasitikėjo ir turbūt ne todėl, kad ypatingajame skyriuje kvotė-ju darbavosi buvęs ryšių bataliono puskarininkis Juozas Girdvainis.

Is kur toks pasitikėjimas? Vieną radijo stotį Rusijos agen-tams įsirengti padėjo Kauno žydų gimnazijos mokytojas Genrikas Zimanas, ypač landus ir įkyrus, su-gebėdavęs prasibrauti net ir į ka-riuomenės vado kabinetą. Kam savąjį stotį panaudodavo radijo mėgėjas Bekeris?

Su NKVD bendradarbiavo ir ryšių bataliono liktinis Henrikas Skukauskas, korpe paskirtas ka-belių būrio vadu. O bataliono radijo kuopoje dar tarnavo ir toks liktinis viršila Sta-sys Kriškščiūnas iš Kėdainių aps-kritys, kurį, dar nesulaukusį nė tenkinimus b-no polit. vadovui, tai ir j. psk. Baikauskas išdrįso viešai pasirodyti…

Rinktinės kariai papasakojo apie Krašto apsaugos savanorių pajėgas, daug kalbėjo apie savano-rių karių tarnybą. Taip pat sureng-ta ginkluotės paroda. Renginį tęšė rinktinės žvalgai, rodydami indivi-dualius ir komandinius igūdžius. Vaikai nuščiuvę stebėjo pagrobta Kalėdų senelio gelbėjimo - išvada-

2012 m. gruodžio 20 d. Nr. 12 (444)

Dainavos savanoriai Seinų krašte

Gėlės ant žuvusių Lietuvos karių kapų Beržininkų kapinėse

Kpt. **Vytautas WINICKAS**
Dainavos rinktinė

Dainavos rinktinės kariai lan-kėsi Seinų „Žiburio“ gimnazijoje, kurioje siešiniškams lietuviams pri-statė Lietuvos kariuomenę, Kraš-to apsaugos savanorių pajėgas bei Dainavos savanorių rinktinę.

Lapkričio 23 dieną Seinų „Ži-burio“ gimnazijoje buvo minima Lietuvos kariuomenės diena. Lie-tuviškoje Seinų „Žiburio“ gimna-zijoje mokosi apie 70 moksleivių,

Vaikų globos namuose

Kpt. **Aifonsas BIČKUS**
Prisikėlimo rinktinė

Gruodžio 13 dieną Prisikėlimo rinktinės žvalgai prisidėjo prie ka-lėdinės labdaros akcijos Šiauliuo- vaikų globos namuose augantiems vaikams.

Rinktinės kariai papasakojo apie Krašto apsaugos savanorių pajėgas, daug kalbėjo apie savano-rių karių tarnybą. Taip pat sureng-ta ginkluotės paroda. Renginį tęšė rinktinės žvalgai, rodydami indivi-dualius ir komandinius igūdžius. Vaikai nuščiuvę stebėjo pagrobta Kalėdų senelio gelbėjimo - išvada-

vimo operaciją. Net tik vaikai, bet ir vaikų globos namų darbuotojai liko sužavėti žvalgų pasirodymu. Po žvalgų pasirodymo visi buvo kviečiami į lauko virtuvę, kurioje visi sušalę buvo vaišunami arbata, o išalkusieji kirto kareivišką košę.

Po sočių, skanių pietų vaikai buvo kviečiami savo jėgas išbandyti ka-riniame kliūčių ruože.

Po vaišių kariai atsakinėjo į įvairius smalsių vaikų klausimus, stengėsi sudominti vaikus pasako-jimais apie kario savanorio tarny-bą. Savanoriai surengė mažą šven-tę vaikams, kuri manykime, nebus paskutinė.

Sportas

Krepšinį žaisti mes mokam

J. eil. **Kristina ŠUKYTĖ**
Vyčio rinktinės 504 kuopos karė savanorė

Lapkričio dvidešimt pirmąją dieną Kupiškio Povilo Matulionio gimnazijoje vyko krepšinio varžy-bos, skirtos Lietuvos kariuomenės link krepšio vyr. lt. Darius Kuz-mickas ir sumanus gynėjas kuopos senbuvis eil. Nerijus Anskinas. II komandoje pasižymėjo gr. Ne-rijus Jurevičius ir eil. Vaidas Anike-vičius. Vyrų pastangos nenuejo vel-tui – jie iškovojo prizinę vietą. Žavėjo Kupiškio rajono policijos komisariato atstovų žaidimas, šaulių kovinė dvasia ir sportinis pa-sirengimas. Netruko aistrų, sirgalių užtaziastai. 504 pėstininkų kuopos

2012 m. gruodžio 20 d. Nr. 12 (444)

2012 m. gruodžio 20 d. Nr. 12 (444)

2012 m. gruodžio 20 d. Nr. 12 (444)

2012 m. gruodžio 20 d. Nr. 12 (444)

2012 m. gruodžio 20 d. Nr. 12 (444)

2012 m. gruodžio 20 d. Nr. 12 (444)

2012 m. gruodžio 20 d. Nr. 12 (444)

2012 m. gruodžio 20 d. Nr. 12 (444)

2012 m. gruodžio 20 d. Nr. 12 (444)

2012 m. gruodžio 20 d. Nr. 12 (444)

2012 m. gruodžio 20 d. Nr. 12 (444)

2012 m. gruodžio 20 d. Nr. 12 (444)

2012 m. gruodžio 20 d. Nr. 12 (444)

2012 m. gruodžio 20 d. Nr. 12 (444)

2012 m. gruodžio 20 d. Nr. 12 (444)

2012 m. gruodžio 20 d. Nr. 12 (444)

2012 m. gruodžio 20 d. Nr. 12 (444)

2012 m. gruodžio 20 d. Nr. 12 (444)

2012 m. gruodžio 20 d. Nr. 12 (444)

2012 m. gruodžio 20 d. Nr. 12 (444)

2012 m. gruodžio 20 d. Nr. 12 (444)

2012 m. gruodžio 20 d. Nr. 12 (444)

2012 m. gruodžio 20 d. Nr. 12 (444)

2012 m. gruodžio 20 d. Nr. 12 (444)

2012 m. gruodžio 20 d. Nr. 12 (444)

2012 m. gruodžio 20 d. Nr. 12 (444)

2012 m. gruodžio 20 d. Nr. 12 (444)

2012 m. gruodžio 20 d. Nr. 12 (444)

2012 m. gruodžio 20 d. Nr. 12 (444)

2012 m. gruodžio 20 d. Nr. 12 (444)

2012 m. gruodžio 20 d. Nr. 12 (444)

2012 m. gruodžio 20 d. Nr. 12 (444)

2012 m. gruodžio 20 d. Nr. 12 (444)

2012 m. gruodžio 20 d. Nr. 12 (444)

2012 m. gruodžio 20 d. Nr. 12 (444)

2012 m. gruodžio 20 d. Nr. 12 (444)

2012 m. gruodžio 20 d. Nr. 12 (444)

2012 m. gruodžio 20 d. Nr. 12 (444)

Savanoris

2012 m. gruodžio 20 d. Nr. 12 (444)

2012 m. gruodžio 20 d. Nr. 12 (444)

2012 m. gruodžio 20 d. Nr. 12 (444)

2012 m. gruodžio 20 d. Nr. 12 (444)

2012 m. gruodžio 20 d. Nr. 12 (444)

2012 m. gruodžio 20 d. Nr. 12 (444)

2012 m. gruodžio 20 d. Nr. 12 (444)

2012 m. gruodžio 20 d. Nr. 12 (444)

2012 m. gruodžio 20 d. Nr. 12 (444)

2012 m. gruodžio 20 d. Nr. 12 (444)

2012 m. gruodžio 20 d. Nr. 12 (444)

2012 m. gruodžio 20 d. Nr. 12 (444)

2012 m. gruodžio 20 d. Nr. 12 (444)

2012 m. gruodžio 20 d. Nr. 12 (444)

2012 m. gruodžio 20 d. Nr. 12 (444)

2012 m. gruodžio 20 d. Nr. 12 (444)

2012 m. gruodžio 20 d. Nr. 12 (444)

2012 m. gruodžio 20 d. Nr. 12 (444)

2012 m. gruodžio 20 d. Nr. 12 (444)

2012 m. gruodžio 20 d. Nr. 12 (444)

2012 m. gruodžio 20 d. Nr. 12 (444)

2012 m. gruodžio 20 d. Nr. 12 (444)

2012 m. gruodžio 20 d. Nr. 12 (444)

2012 m. gruodžio 20 d. Nr. 12 (444)

2012 m. gruodžio 20 d. Nr. 12 (444)

2012 m. gruodžio 20 d. Nr. 12 (444)

2012 m. gruodžio 20 d. Nr. 12 (444)

2012 m. gruodžio 20 d. Nr. 12 (444)

2012 m. gruodžio 20 d. Nr. 12 (444)

2012 m. gruodžio 20 d. Nr. 12 (444)

2012 m. gruodžio 20 d. Nr. 12 (444)

2012 m. gruodžio 20 d. Nr. 12 (444)

2012 m. gruodžio 20 d. Nr. 12 (444)

2012 m. gruodžio 20 d. Nr. 12 (444)

2012 m. gruodžio 20 d. Nr. 12 (444)

2012 m. gruodžio 20 d. Nr.

Vardan savosios valstybės

J. eil. **Lukas SAŽINAS**

Didžiosios Kovos rinktinės 808 kuopa

Didžiosios Kovos rinktinės 808-osios Švenčionių kuopos savanoriai ir Vilniaus Karaliaus Mindaugo šaulių rinktinės 13-osios Švenčionių šaulių kuopos jaunieji šauliai apsilankė Pabradės „Ryto“ ir „Žeimenos“ gimnazijose, supažindino su savanorių ir šaulių veikla.

Ši graži tradicija, pristatyti jaunajai šaliai kartais Lietuvos kariuomenės Krašto apsaugos savanorių pajėgų sistemą ir Lietuvos šaulių sąjungą, puoselėjama jau ne pirmus metus, tačiau šis renginys surengtas lapkričio 23-ajai, kariuomenės diena paminėti, pritraukė tikrai nemažą besidominčių žiūrovų būrį.

Renginio metu buvo pristatyta patriotinė sukarinta, giliai istorines šaknis turinti Lietuvos šaulių sąjunga, tame tarpe ir aktualiausia moksleiviams, jaunųjų šaulių patriotinė ir idėjinė veikla.

Supažindinta su Krašto apsau-

gos savanorių pajėgų tarnyba, jos ypatumais bei privalumais.

Renginio metu kalbėjo 13-osios Švenčionių šaulių kuopos atstovas 808-osios Švenčionių savanorių kuopos vado pavaduotojas vyr. lt. Vytautas Remeika.

Parodytos prezentacinės skaidrės ir foto albumai iš įvairių jaunųjų šaulių renginių bei savanoriškosios tarnybos veiklos akimirky. Žiūrovus sudomino dokumentinis filmukas apie narsius KASP karius, įdomius žygius ir neišdildomus įspūdžius iš kariškos tarnybos kasdienybės, galbūt kaikam iš toli netgi panašius į gerai apmokamą vaidybinį veiksmo filmą.

Daugumos moksleivių dėmesio susilaukė ginklų paroda, kuri buvo sudaryta iš ganėtinai nemažo asortimento Lietuvos kariuomenėje naudojamų pėstininkų ginklų. Daugumai moksleivių taip nekantriai norėjosi savomis rankomis paliesti kiekvieną ginklą, iširti kiekvieną detalę, paliesti kiekvieną varžtelį. Kai kurie mažiausiųjų ypatingų pastangų dėka bandė pakelti gerokai sveriantį granatsvai-

dį ar kulkosvaidį, užsidėti šalmai ant galvos ir nemažos apimties kuprinę bei kitoje rankoje visomis išgalėmis laikyti automatą.

Didelio merginų ir vaikinių dėmesio susilaukė ir “makiažo paslaugos”, kurių metu kiekvienas norintis galėjo būti nuteptas tikrais kariškais maskuojamaisiais dažais. O tokių norinčiųjų susibūrė didelės eilės. O kaip dar smagu buvo visiems išiamžinti nuotraukose su visa kuo, juk po to ir draugams ir namiškiams bus kuo pasigirti, galbūt tokiu būdu pasirodyti koks aš esu, į ką lygiuojuosi ir kuo galbūt norėčiau būti.

Visiems buvo smagu. Kiekvienas galėjo sau leisti bent trumpam pasijusti kariu. Neišdildomų įspūdžių, reikia manyti, užteko ilgam.

Taigi, kariuomenės pasirodymas susilaukė didžiulio dėmesio, o juk ar galėjo būti kitaip, kai ganėtinai profesionaliai ekipuoti ir gerai ginkluoti vyrai, tarsi filmų herojai iš televizorių ekranų, atvyko ir pas juos į mokyklą.

Visi buvo maloniai pakviesti į karių ar, pradžia, šauliukų gre-

tas. Ir stebėtina, bet norinčiųjų jais tapti atsirado išties nemažai, todėl visi nieko nelaukdami suskubo ieškoti rašymo priemonių ir rašyti į kandidatų sąrašus, tapti Šaulių sąjungos pilnateisiais nariais, o kam jau ir 18 metų, suskubo derinti stojimo į Krašto apsaugos savanorių pajėgų gretas planų.

Tiesa, tokie renginiai Švenčionių rajone šiais metais jau ne naujiena, jie jau vyko Švenčionių Zigmo Žemaičio gimnazijoje, Švenčionių vidurinėje mokykloje ir Cirkliško profesinio rengimo centre, o dabar štai ir Pabradoje. Tolesniuose planuose 808-osios kuopos kariai bei Šaulių sąjungos atstovai planuoja nepamiršti aplankyti ir kitų Švenčionių rajono mokymosi įstaigų.

Veiksmai ir planai aiškūs, ateityje tikimasi vis geresnių rezultatų. Juk tai tarsi savotiškas visuomeninis pilietinis forumas, kuriame vis labiau matyti tiek daug kupinų entuziazmo ir ryžto jaunų žmonių, kurie yra pajėgūs nuversti kalnus vardan savo tikslo, o kai tikslas at-

rodo čia pat, jie pasiruošę bet kokiems išbandymams.

Pagrindinis tokių prezentacijų tikslas yra ne atgrasinti, o suburti visuomenę arčiau vienas kito, arčiau savo pareigos, arčiau savo kariuomenės, arčiau savo valstybės.

Ir nesvarbu kas jie bebūtų, nesvarbu iš kokių sluoksnių kilę, nesvarbu ką gyvenime veikia, čia, Krašto apsaugos savanorių pajėgose ir Šaulių sąjungos gretose, visi tampa lygūs, visi vienodai svarbūs, visi prisiekia būti vienos bendros šeimos vaikai. Mūsų tikslas - Lietuva. Ji aukščiau visko. Ir čia nėra jokių dvejonų, svarbiausia pareigos jausmas vardan savo krašto gerovės, vardan savo krašto tradicijų, vardan savo valstybės - Lietuvos ateities.

Gal kam keistai ir naiviai visa tai skamba, bet tai realu. Pareiga ir entuziazmas juda ir veikia kaip nenugalima savimonės banga. Bendruomenė jau buriasi ir koja kojon vieningai žygiuoja perspektyvios Lietuvos ateities link po KASP, po Šaulių sąjungos vėliavomis!

40 dienų Afganistane

Atkelta iš 5 p.

Po vieną jų nesugaudysi – vienintelė išeitis, pasigauti patį vyriausią iš atsekusios gaujelės ir pasiūlyti „sandėrį“, kad jie nekeltų kojos į pavojingą zoną kol girdisi šūviai, o pasibaigus šaudymams galės susirinkti visas tūtas. Tą dieną susitarti pavyko ir visi gavo tai ko jiems reikia – mes ramiai šaudėme, vaikai susirinko tūtas.

Gruodžio 5 d. Technikos parkas

PAG remonto skyriaus kariai vietos policijos pareigūnams surengė transporto priemonių pirminės priežiūros kursą. Kursas suorganizuotas operacijų koordinavimo centro patarėjų grupės pastangomis. Į dvi dienas vykstantį kursą atvyko penki vietos policijos pareigūnai, juos mokė ir konsultavo remonto skyriaus kariai.

Pirmą dieną policininkai teoriškai ir praktiškai mokėsi, ką turi atlikti transporto priemonės vairuotojas ryte atvykęs į darbą. Antroji diena skirta važiuoklės apžiūrai ir aptarnavimui, supažindinimui su tepimo taškais ir tepalų užpylimui. Kurso pabaigoje lietuviai taip pat demonstravo, kaip yra keičiamos kai kurios detalės.

Darbinga ir draugiška atmosfera, daugybė klausimų ir didelis noras sužinoti ir išmokyti kuo daugiau. Kurso poreikis buvo aiškūs – vietinės policijos centre labai trūksta kvalifikuoto personalo, kuris galėtų užtikrinti transporto priemonių techninę būklę. Būna net tokių atvejų kuomet jie gauna atsarginių

Čagčarano ligoninėje. Lietuvių dovanėles įteikinėja vyr. eil. Jolanta Spangevičiūtė

Vyr. lt. Indrė Sėjonienė nuotrauka

detalių, bet jų nėra kam pakeisti.

Kurso metu remonto skyriaus kariams ir policijos pareigūnams vertėjavo jau septintus metus PAG technikos parke dirbantis automechanikas Abdula. Per ilgus darbo su lietuviais metus Abdula gerai pramoko lietuvių kalbos, ypač su transporto remontu susijusių terminų. „Nesu vertėjas, esu paprastas darbuotojas, bet kai kalbama apie mašinas ar jų remontą, galiu lengvai šnekėti tiek lietuvių tiek dari kalbomis“ – sakė automechanikas Abdula.

Gruodžio 6 d. Apsilankymas provincijos ligoninėje

PAG medikai kartu su civilių ir karių bendradarbiavimo specialistais lankėsi Čagčarano ligoninėje ir perdavė iš Lietuvos atkeliavusią medicinos įrangą. Dovanota įranga nenauja, ji buvo naudojama

Klaipėdos jūrininkų ligoninėje, tačiau jos techninė būklė tvarkinga ir atitiko Čagčarano ligoninės poreikius.

Šioje ligoninėje dirba daug specialistų, dauguma jų baigę universitetus užsienyje. Medicinos skyriaus vadas prisiminė laikus, kuomet PAG medikai atvažiuodavo į šią ligoninę ir kartu su vietiniais medikais atlikinėdavo operacijas. Dabar tai sunku įgyvendinti, saugumo reikalavimai žymiai aukštesni, todėl vietiniams medikams įmanoma padėti tik labai išskirtiniais atvejais.

Kartu su PAG medikais į ligoninę atvykę CKB specialistai ligoninėje gulintiems vaikams atvežė šiltų drabužėlių, kuriuos numėzgė Lietuvos gyventojai PAG-16 surengtos akcijos „Šilti drabužėliai Afganistano vaikams“ akcijos metu. Tą dieną šiltais drabužėliais

ir žaislais buvo apdalinoti patys mažiausi pacientai.

Ketvirtadienis - vakare susirinkę ramovėje minėjome ne tik gimtadienius, bet ir kolegų iš Ukrainos kariuomenės dieną, stebėjome specialiai šiai progai skirtą filmuką. Naujai susibūręs muzikinis kolektyvas „P.S.“ specialiai šiam vakarui buvo parengęs koncertą. Tarnaujant toli nuo namų, labai svarbu laisvalaikis, o ramovėje gali pabendrauti, atsipūsti po tarnybos, palinksminti ir pasilinksminti kiekvieną kartą susirenka vis daugiau žmonių. Šurmulybės ir muzika netyla ilgai – juk rytoj vienintelė savaitė išieginė. Jei nesi tarnyboje, nestovi bokštelyje ar saugos poste aplink oro uostą – ryte galėsi miegoti kiek tik nori.

Gruodžio 11 d. Operacija su afganų kariais

Vyko bendra afganų, karinių patarėjų grupės ir išminuotojų komandos objekto apšėkos operacija. Operacijos metu, viename iš Čagčarano miesto objektų, buvo patikrinta teritorija ir apšėkota keli pastatai, kuriuose Afganistano saugumo pajėgų duomenimis, galimai buvo slepiami sprogmenys ar improvizuotų sprogstamųjų užtaisų dalys. Apie dvi valandas trukusios operacijos metu buvo sulaukta ir patikrinta 11 asmenų. Atlikus nuoseklią objekto apžiūrą nei sprogmenų, nei improvizuotų sprogstamųjų užtaisų dalių rasta nebuvo.

„Šį kartą labai daug savarankiško darbo įdėjo patys afganų pareigūnai. Planuojant ir vykdam užduotį patarinėti teko nedaug. Žinoma,

tai buvo trumpa operacija, bet tai nereikia, kad nesudėtinga. Šiandien afganai veikė labai greitai ir be klaidų. Galima tik džiaugtis šia akivaizdžiai matoma jų pažanga. Manau, savo patirtį geriausiai galime perduoti bendrai planuodami ir vykdydami užduotis. Tęsimė, ką pradėjome ir tikimės geriausio rezultato“ – grįžęs iš operacijos kalbėjo karinių patarėjų grupės vadas mjr. Mantas Juozaitis.

Viskas apie blogą orą

Gyvename tarp kalnų, kur labai daug dalykų priklauso ir nuo oro sąlygų. Būna dienų, kuomet pro tirštus debesis oro uoste nesileidžia lėktuvai. Lėktuvas čia – pagrindinė transporto priemonė norint pasiekti atokesnes vietas. Nereikia pamiršti, kad lėktuvais į stovyklavietę gabenamas maistas ir kiti svarbūs kroviniai. Keliau per kalnus taip lengvai nenuvažiuoju, jei šlapia, aplink daug purvo ir labai slidus molis, sunkios ir šarvuotos mūsų mašinos rizikuoja užklimpti ar parvirsti ant šono.

15 centimetrų sniego, iškritusio šį rytą, šuniui ant uodegos paliko už poros dienų turėjusį įvykti vieną iš tolimųjų patrulių. Žinant žiemos tendenciją, labai galimas daktas, kad ten pat galėsime nuvykti jau tik pavasarį, nebent sniegas nutirptų, bet ir tai vargu bau.

Jei Lietuvoje daugybėje situacijų yra keletas pasirinkimų, tai čia paprastai tenka susitaikyti ir palikti viską taip, kaip yra – per kalnus neperšoksi, debesų nenupūsi, vietiniams gyventojams neįsakysi, belieka apsišarvuoti kantrybe ir laukti.

Savonoris, SL 1469.

Steigėja Savanoriškoji krašto apsaugos tarnyba.
Leidžia Krašto apsaugos savanorių pajėgos.
Laikraštis išeina vieną kartą per mėnesį.

Eina nuo 1991 02 09

Redakcijos adresas: LT-05110 Viršuliškių 36, Vilnius

El. paštas: Vytautas.Voveris@mil.lt, Vilius.Dziavecka@mil.lt
Spausdino „Respublikos“ spaustuvė, M.Sleževičiaus g. 7, Vilnius.

Ofsetinė spauda, 2 sp. lankai. Tiražas 2000 egz.

Indeksas 0099

Redaktorius
ats. kpt. Vytautas Voveris

Korespondentas
eil. Vilius Dziavečka

Maketavo UAB „Respublikos“ leidiniai“